

با اسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان:	۱۳۹۹/۰۴/۱۵	تاریخ امتحان:	۵ تعداد صفحه: پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹ http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

بخش الزامی

(دانش آموزان عزیز به سوالات ۱ تا ۲۰ (جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.)

تاریخ ادبیات (۱/۵ نمره)

الف

- ۱- چرا ادبیات دوره بیداری - به ویژه شعر - زبان محاوره را برگزید؟
- ۲- کدام مورد از آثار محمد تقی بهار (ملکالشعراء) نیست؟
- الف) تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران ب) تاریخ تطور نظم فارسی
- ج) سبک شناسی د) سرگذشت حاجی بابای اصفهانی
- ۳- شهریار از کدام شاعر غزل سرای نامی ایران ، تأثیر فراوان پذیرفته است؟
- الف) سعدی ب) حافظ ج) خواجهی کرمانی د) مولوی
- ۴- نام آثار در ستون «الف» را به پدیدآورندگان آثار در ستون «ب» وصل کنید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.).

« ب »	« الف »
۱- مهدی اخوان ثالث	الف) مدار صفر درجه
۲- احمد محمود	ب) ضیافت
۳- سید علی موسوی گرمارودی	ج) آخر شاهنامه
۴- سید مهدی شجاعی	

سبک شناسی (۱/۵ نمره)

ب

- ۵- درست یا نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید .
- الف) بسیاری از نشرهای دوره بیداری به ویژه نشر داستانی به موضوع خرافات می پردازد.
- ب) درسطح ادبی نشود دوره بیداری ، صنایع ادبی از نشر جدا می شود و نشر در خدمت بیان و خواست و آمال مردم به شکلی پویا ظاهر می گردد.
- ج) از بازترین ویژگی های ادبیات دوره بیداری توجه به تعلیم و تربیت چدید بوده است.
- ۶- جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید.
- الف) گرایش شاعران دوره بیداری به قالب های کم کاربرد مانند: مستزاد و چهارپاره ، زمینه را برای ظهرور فراهم کرد.
- ب) در نشر دوره بیداری عبارت های وصفی دور و دراز و لفظ پردازی های بیجا در نامه ها و نوشته ها می یابد.
- ج) نثر دوران مشروطه با ویژگی هایی چون نوگرایی ، تجدد خواهی و آزادی طلبی و با هدف گسترش یافت.

موسیقی شعر (۵ نمره)

ج

- ۷- مشخص کنید وزن کدام مصraع « همسان » و کدام « ناهمسان » است؟
- الف) هرگز کسی به خوبی ، چون یار ما نباشد ب) عاقبت گرگزاده گرگ شود

ادامه سوالات در صفحه دوم «

با سمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان:	۱۳۹۹/۰۴/۱۵	تاریخ امتحان:	۵ تعداد صفحه: پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹ http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۰/۷۵	۸- برای بیت زیر، کدام وزن ترجیح دارد؟ چرا؟ «تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین کس واقع از ما نیست که از دیده چه ها رفت» (الف) مفعول مفاعیل مستفعل مفعول مستفعله (ب) مستفعل مفاعیل مستفعل مفعول مستفعله					
۰/۲۵	۹- وزن بیت زیر در کدام گزینه درست آمد است؟ «ما نصیحت به جای خود کردیم روزگاری در این به سر بردیم» (الف) فاعلاتن فاعلتن فاعلن (ب) فاعلاتن مفاعلن فع لن (ج) مستفعل فاعلات فع لن (د) مستفعلن مفاعل مستفعلن					
۰/۲۵	۱۰- با توجه به بیت «اگر آن تُرک شیرازی به دست آرد دل ما را / به حال هندویش بخش سمرقند و بخارا را» اختیار حذف همزه در کدام هجای بیت صورت گرفته است؟ (ب) «تغییر کمیت مصوت‌ها» را در هجاهای بیت مشخص کنید.					
۰/۷۵	۱۱- پس از تقطیع هجایی بیت زیر «دو اختیاروزنی» به کار رفته در آن را پیدا کنید و بنویسید. «به که ز به رُسخن بر نگشاید زبان گر نتواند که مرد سخن به پایان بَرَدَ»	۲				
۱	۱۲- در هریک از بیت‌های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ (قسمت «ب» یک مورد اضافه است). <table border="1"> <tr> <td>«ب»</td> <td>«الف»</td> </tr> <tr> <td>۱- تلمیح ۲- لف و نشر ۳- تناقض ۴- مراعات نظیر ۵- تضمن</td> <td>باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها منم که شهره شهرم به عشق ورزیدن شرمی از مظلمه خون سیاوهوشش باد تا قبله‌گاه مؤمن و ترسا کنم تو را الف) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو ب) به شهر عشق منم شهریار چون حافظ ج) شاه ترکان سخن مدعیان می‌شنود د) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری</td> </tr> </table>	«ب»	«الف»	۱- تلمیح ۲- لف و نشر ۳- تناقض ۴- مراعات نظیر ۵- تضمن	باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها منم که شهره شهرم به عشق ورزیدن شرمی از مظلمه خون سیاوهوشش باد تا قبله‌گاه مؤمن و ترسا کنم تو را الف) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو ب) به شهر عشق منم شهریار چون حافظ ج) شاه ترکان سخن مدعیان می‌شنود د) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری	۵
«ب»	«الف»					
۱- تلمیح ۲- لف و نشر ۳- تناقض ۴- مراعات نظیر ۵- تضمن	باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها منم که شهره شهرم به عشق ورزیدن شرمی از مظلمه خون سیاوهوشش باد تا قبله‌گاه مؤمن و ترسا کنم تو را الف) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو ب) به شهر عشق منم شهریار چون حافظ ج) شاه ترکان سخن مدعیان می‌شنود د) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری					
۰/۵	۱۳- آرایه‌های شاخص هر بیت را از کمانک مقابله آن بیابید و بنویسید. (الف) ز دیوارها خشت و از بام سنگ به کوی اندرون تیغ و تیر و خدنگ (اغراق- مراعات نظیر) (ب) باز آی که در غم تو ما را چشمی و هزار چشمی آب است (مراعات نظیر- اغراق) ۱۴- انواع «لف و نشر» را در ابیات زیر مشخص کنید. (الف) گر دهدت روزگار، دست و زبان زینهار هرچه بدانی مگوی، هرچه توانی مکن وردی است که صبح و شام دارد (ب) ذکر رخ و زلف تو دلم را					
۰/۵	۱۵- در ابیات زیر، بخش‌هایی را که نشان دهنده آرایه‌های «تضاد» و «تناقض» است، مشخص کنید و برای تشخیص هر مورد دلیل بیاورید. (الف) تأمل کنان در خطأ و صواب به از ژاژخایان حاضر جواب (ب) چشم دل باز کن که جان بینی و آن چه نادیدنی است آن بینی	۱				
۰/۵	۱۶- کدام آرایه ادبی، مناسب‌ترین ابزار برای تصویر آفرینی در حماسه است؟ این آرایه را در بیت زیر بیابید. چو بوسید پیکان سرانگشت اوی گذر کرد بر مهره پشت اوی ادامه سوالات در صفحه سوم					

باسم‌هه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان:	۱۳۹۹/۰۴/۱۵	تاریخ امتحان:	۵ تعداد صفحه:
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۷	۱۷- در شعر زیر، کدام واژه دارای ایهام است؟ معانی آن را بنویسید. «ناگهان انگار / بر لب آن چاه / سایه‌ای را دید / او شغاد، آن ناپرادر بود.»	.۰/۷۵
۱۸	۱۸- با توجه به «ایهام تناسب» به کار رفته در بیت زیر: «ز شور عشق، دل خویش چون سبک سازیم نمک جدا به چه تدبیر از این کتاب کنیم» الف) واژه «شور» در این بیت به معنی است؛ و معنی دیگر آن « » است. ب) در معنایی که مورد نظر نیست، واژه شور با « » تناسب دارد.	.۰/۷۵
۱۹	نقد و تحلیل نظم و نثر (۳ نمره) ۱۹- سروده زیر از «پروین اعتصامی» را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.	-ه-
۲۰	۱- محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت می‌گفت: «ای دوست، این پیراهن است افسار نیست» ۲- گفت: «مستی، زان سبب افتتان و خیزان می‌روی» ۳- گفت: «می‌باید تو را تا خانه قاضی برَم» ۴- گفت: «نzdیک است والی را سرای، آن جا شویم» ۵- گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان» الف) شاعر در گفتگوی بین «محتسب» و «مست» از کدام شیوه شعری استفاده کرده است? ب) دو مورد «ویژگی زبانی» را در بیت چهارم بیابید و بنویسید. ج) محتوای شعر پروین را از نظر فضای کلی (سطح فکری) بررسی کنید. (سه مورد) ۲۰- با توجه به متن زیر از «جلال آل احمد» به پرسش‌ها پاسخ دهید. «آخر چرا تصادف کردی؟ ...» مثل اینکه سوال را از او کردم، اما وقتی دیدم نمی‌تواند حرف بزند، خودم را به عنوان او دم چک گرفتم: «آخر چرا؟» به چنان عتابی و خطابی این‌ها را می‌گفتم که چشمم به دکتر کشیک افتاد. «مرده‌شور تون ببره، ساعت چهارتا حالا از تن این مرد خون میره، حیفتون نیومد؟...». دستی روی شانه‌ام نشست و فریادم را خواباند. برگشتم. پدرش بود. با همان هیکل و همان قیافه. نیمه همان سیب اما سوخته‌تر و پلاسیده‌تر ... و تازه داشت گل از گلمن می‌شکفت که شنیدم: - آقا کی باشند؟ این را همان دکتر کشیک گفت که من باز سوار شدم: - «مرا می‌گید آقا؟ من هیشکی. یک آقا مدیر کوفتی. این هم معلم. نوالة تاریخ تشریح شما...» که یک مرتبه عقل هی زد که «پسرخفه شو!» و خفه شدم. دلم می‌خواست یک کلمه دیگر بگوید. یک کنایه بزند، یک لبخند، کوچک‌ترین نیش الف) توصیف جزئی رفتار و خصوصیات افراد از ویژگی‌های داستان جلال آل احمد است، نمونه‌ای از آن را در متن بیابید و بنویسید. ب) معانی کنایه‌های زیر را بنویسید.	.۰/۲۵
۲۱	۱- گل از گلمن می‌شکفت ۲- خودم را دم چک گرفتم ج) یکی از ویژگی‌های سبکی نویسنده به کار گیری «حذف فعل است». یک مورد در متن بالا پیدا کنید و بنویسید. د) دو مورد از ویژگی‌های شاخص نثر دوره معاصر تا انقلاب اسلامی را در متن بالا بنویسید.	.۰/۵
	«ادامه سوالات در صفحه چهارم»	

با سمهه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان:	۱۳۹۹/۰۴/۱۵	تاریخ امتحان:	۵ تعداد صفحه:
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)
------	------	-------------------------

بخش انتخابی

دانش آموزان عزیز جهت کسب ۴ نمره، از سوالات ۲۱ تا ۳۶ فقط ۸ سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.

- ۲۱- به چه علت تحقیقات ادبی و تاریخی در دوره مشروطه جاذبه‌ای نداشت؟
- ۲۲- علت کم توجهی به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر دوره بیداری چیست؟(دو مورد)
- ۲۳- بیت زیر دارای دو وزن است، هر دو وزن آن را بنویسید .
«لاف از سخن چو دُر توان زد آن خشت بود که پُر توان زد»
- ۲۴- آرایه قسمت‌های مشخص شده بیت‌های زیر را بنویسید.
(الف) چنین گفت پیغمبر راستگوی زگهواره تا گور دانش بجوی
(ب) حال مشکین که بدان عارض گندمگون است سر آن دانه که شد رهزن آدم با اوست
- ۲۵- دو مورد از ویژگی‌های فکری شعر زیر را بنویسید .
«با این نسیم سحر خیز ، برخیز اگر جان سپردیم
دیروز در غربت باغ ، من بودم و یک چمن داغ
موضوع کلی هر کدام از آثار زیر را بنویسید .
- ۲۶- (الف) تلخ و شیرین ب) سووشون
(ب) طوفان در پرانتر ب) جعفرخان از فرنگ برگشته
- ۲۷- نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید .
- ۲۸- متن زیر از داستان «سانتاماریا» سید مهدی شجاعی را از نظر ویژگی‌های داستان‌های بعد از انقلاب اسلامی در قلمرو فکری بررسی کنید.
درست در همان لحظه ، شما «یامهدی» غریبانه‌ای گفتید و تفنگ از دستتان افتاد و من نفهمیدم چرا . ولی بی اختیار پیش دویدم تا تفنگ را بردارم و به دستتان بدهم ؛ مثل گاهی که در کلاس ، قلمی ، کاغذی از دستتان می‌افتد و ما بی اختیار خم می‌شدیم تا آن را به شما بدھیم .
- ایستاده بودید ولی تفنگ را نگرفتید . به دستتان نگاه کردم، دیدم که از مچتان خون می‌ریزد ، تفنگ را با دست چپ از من گرفتید و همه را گفتید که بروند و بازگشتهید به حال اوّلتان ، انگار نه انگار که یک دست از دست داده‌اید . «
- ۲۹- در سطح فکری شعر دوره انقلاب ، وضعیت حماسه و عرفان چگونه است؟
- ۳۰- هر یک از ویژگی‌های زیر، مربوط به کدام یک از قلمروهای سه‌گانه «شعر انقلاب اسلامی» است?
(الف) آشنایی‌زدایی و روی‌آوردن به ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه .
(ب) بعد از پیروزی انقلاب ، قالب‌های سنتی مورد توجه قرار گرفت .

«ادامه سوالات در صفحه پنجم»

باسمہ تعالیٰ

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان:	۱۳۹۹/۰۴/۱۵	تاریخ امتحان:	۵ تعداد صفحه: پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹ مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۰/۵	۳۱- پس از تعیین پایه‌های آوایی، «وزن» مصراع اول را بنویسید. «در چه هنگامی بگویم من؟ یک نفر در آب دارد می‌کند بیهوده جان قربان؟»	
۰/۵	۳۲- در بیت «رنگین سخنان در سخن خویش نهانند / از نکهت خود نیست به هر حال جدا گل» چه آرایه‌ای به کار رفته است؟ بخشی را که آرایه در آن قرار دارد، مشخص کنید.	
۰/۵	۳۳- شاعر در بیت «غنچه و گل، اشک بلبل گرنمی کردند پاک / آستین آن چرا خونین شد و دامان آن» چه آرایه‌ای را در شعر خلق کرده است؟ در مورد تشخیص خود بنویسید.	
۰/۵	۳۴- در کدامیک از بیت‌های زیر «آرایه‌اسلوب معادله» آمده است؟ برای تشخیص خود دلیل بیاورید. الف) ابر از آن پیدا شود کز رشك خورشید رُخش آستین بر رُخ نهد با دامن تر آفتاب ب) فکر شنبه تلخ دارد جمعه اطفال را عشرت امروز بی اندیشه فردا خوش است	
۰/۵	۳۵- شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ یکی از ویژگی‌های این نوع شعر را بنویسید. پروانه و شمع و گل شبی آشتفند در طوف چمن بسیار سخن وز جور و جفای دهر با هم گفتند	
۰/۵	۳۶- «نام بحر» بیت زیر را بنویسید. «در خود نمی‌بینم که من بی او توانم ساختن یا دل توانم یک زمان از کار او پرداختن»	
۲۴	جمع	فرخنده فرجام باشد

آکادمی آموزشی کهکشان
با اسمه تعالیٰ

ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۴/۴/۹۹	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu		دانش آموزان روزانه سراسرکشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹

ردیف	راهنمای تصحیح	رمه																																
۱	(الف) تاریخ ادبیات (۵ نمره) برای ارتباط با توده مردم	۰/۲۵																																
۲	«د» (سرگذشت حاجی بابای اصفهانی)	۰/۲۵																																
۳	«ب» (حافظ)	۰/۲۵																																
۴	الف) با «۲» (احمد محمود) ۰/۲۵ ص ۷۸ ب) با «۴» (سید مهدی شجاعی) ۰/۲۵ ص ۸۰ ج) با «۱» (مهدی اخوان ثالث) ۰/۲۵ ص ۷۵	۰/۷۵																																
۵	ب) سبک شناسی (۵ نمره) الف) نادرست ۰/۲۵ ص ۴۶ ب) درست ۰/۲۵ ص ۴۶ ج) نادرست ۰/۲۵ ص ۴۶	۰/۷۵																																
۶	الف) شعر نو ۰/۲۵ ص ۴۳ ب) کاهشی آشکار ۰/۲۵ ص ۴۵ ج) تأثیر بر عامه مردم ۰/۲۵ ص ۴۵	۰/۷۵																																
۷	ج) موسیقی شعر (۵ نمره) الف) وزن: «مفعول فاعلاتن / مفعول فاعلاتن» ۰/۲۵ همسان دولختی است. ۰/۲۵ ص ۲۶ ب) وزن: «فاعلاتن مفاعلن قُلْن» ۰/۲۵ ناهمسان است. ۰/۲۵ ص ۲۳	۱																																
۸	«ب» ۰/۲۵ چون نظم همسان «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» بر نظم ناهمسان برتری دارد ۰/۲۵ و وزن بیت را بهتر نشان می‌دهد. ۰/۲۵ ص ۲۶	۰/۷۵																																
۹	«ب» فاعلاتن مفاعلن فعالن ۰/۲۵ ص ۲۲	۰/۲۵																																
۱۰	آگر آن تُرَكِشی رازی / بِ دَسْ تَارَدَ دَلِيلَ ما رَا // بِ خَالِيْهِنْ / دَوْ يَشْ بَخْ شَمَ / سَ مَرْقَنْ دَ / بِ خَارَارَا الف) مصراع اول، هجای یازدهم «تا» ۰/۲۵ ص ۴۹ ب) ۱- مصراع اول، هجای (۱۴) ۰/۲۵ ۲- مصراع دوم، هجای (۳) و هجای (۱۲) ۰/۲۵ «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» (یک مورد) ۳- مصراع دوم، هجای (۵) : ۰/۲۵ کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند صص ۵۰ تا ۵۳ «به تقطیع هجایی نمره تعلق نمی‌گیرد».	۱																																
۱۱	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;">بِ كِزِ بَهْ</td> <td style="width: 25%;">رِسْ خَنْ</td> <td style="width: 25%;">بَرْ نَگْ شَا</td> <td style="width: 25%;">يَدْ زَ بَان</td> </tr> <tr> <td>۰/۲۵</td> <td>۰/۲۵</td> <td>۰/۲۵</td> <td>۰/۲۵</td> </tr> <tr> <td>- U -</td> <td>- U U -</td> <td>- U -</td> <td>- U U -</td> </tr> <tr> <td>۰/۲۵</td> <td>۰/۲۵</td> <td>۰/۲۵</td> <td>۰/۲۵</td> </tr> <tr> <td>یان بَ رَد</td> <td>سُخَنْ بِ پَا</td> <td>نَدْ كِ مَرْد</td> <td>گَرْ نَ تَ وَا</td> </tr> <tr> <td>۰/۲۵</td> <td>۰/۲۵</td> <td>۰/۲۵</td> <td>۰/۲۵</td> </tr> <tr> <td>فَاعِلن</td> <td>مُفتَعِلن</td> <td>فَاعِلن</td> <td>مُفتَعِلن</td> </tr> <tr> <td>۰/۲۵</td> <td>۰/۲۵</td> <td>۰/۲۵</td> <td>۰/۲۵</td> </tr> </table>	بِ كِزِ بَهْ	رِسْ خَنْ	بَرْ نَگْ شَا	يَدْ زَ بَان	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	- U -	- U U -	- U -	- U U -	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	یان بَ رَد	سُخَنْ بِ پَا	نَدْ كِ مَرْد	گَرْ نَ تَ وَا	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	فَاعِلن	مُفتَعِلن	فَاعِلن	مُفتَعِلن	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۲
بِ كِزِ بَهْ	رِسْ خَنْ	بَرْ نَگْ شَا	يَدْ زَ بَان																															
۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵																															
- U -	- U U -	- U -	- U U -																															
۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵																															
یان بَ رَد	سُخَنْ بِ پَا	نَدْ كِ مَرْد	گَرْ نَ تَ وَا																															
۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵																															
فَاعِلن	مُفتَعِلن	فَاعِلن	مُفتَعِلن																															
۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵																															
	۱- بلند بودن هجای پایان نیم مصراع دوم مانند پایان مصراع ۰/۲۵ «اختیار قلب» ۰/۲۵ آوردن مفاعلن به جای مُفتعلن در رکن سوم مصراع دوم ۰/۲۵ ص ۸۱ / ۸۵ و ۸۶																																	
۱۲	(د) زیبایی شناسی (۵ نمره) الف) با «۴، مراجعات نظری» ۰/۲۵ ص ۳۰ ب) با «۵، تضمین» ۰/۲۵ ص ۳۲ ج) با «۱ تلمیح» ۰/۲۵ ص ۳۱ د) با «۲، لف و نشر» ۰/۲۵ ص ۵۷	۱																																
۱۳	الف) مراجعات نظری ۰/۲۵ ص ۲۹	۰/۵																																
۱۴	الف) مشوش (نامرتب) ۰/۲۵ ص ۵۸	۰/۵																																
	ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم																																	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۱۵	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۵	الف) خطا و صواب «تضاد» ۰/۲۵ چون دو امر متضادند ۰/۲۵ ص ۶۳ ب) مصرع دوم بیت دوم ، دیدن نادیدنی‌ها «تناقض» ۰/۲۵ این تضاد در یک امر است ؛ نه دو امر؛ ۰/۲۵ ص ۶۱	۱
۱۶	اغراق ۰/۲۵ همین که نوک تیر به سرانگشت رستم رسید از مهره پشت اشکبوس گذر کرد.(سرعت تیراندازی) ۰/۲۵ ص ۸۸	۰/۵
۱۷	«نابرادر» ۰/۲۵ «۱- برادر ناتنی ۰/۲۵ ۲- ناجوانمرد ؛ نامرد» ۰/۲۵ ص ۸۹	۰/۷۵
۱۸	الف) «غوغای هیجان» ؛ ۰/۲۵ نمکین / پرنمک» ۰/۲۵ ب) «نمک» ۰/۲۵ ص ۹۰	۰/۷۵
۱۹	ه) نقد و تحلیل نظم و نثر(۳ نمره) الف) مناظره ۰/۲۵ ب) ۱- «رأي فك اضافه» سرای والی، والی مضاف اليه ۰/۲۵ ۲- شویم در معنی فعل خاص «برویم» خصوصیت سبک خراسانی ۰/۲۵ ج) انعکاس اوضاع نامطلوب سیاسی - اجتماعی عصر خود ، ترسیم فساد و تزویر اجتماع ، انتقاد اجتماعی و اعتراض به شیوه برخورد عاملان حکومت با مردم ، بیان گستردگی و رواج نابسامانی‌ها و انحراف عمومی جامعه ، بی‌عدالتی ، بی‌بند و باری و فساد دستگاه حاکم ، غفلت کارگزاران از امور دینی واشاره به پدیده اجتماعی رشوه‌خواری عصر شاعر. محتسب نماد انسان‌های حاکم بر جان و مال و ناموس مردم که تنها ظواهر شریعت را حفظ می‌کنندو در عمل به آن پایبند نیستند. مست ، نماد انسانی کاملاً آگاه مثل خود شاعر که در این پوشش و با بیانی طنزآمیز نابسامانی جامعه را به تمسخر می‌گیرد و خود را تبرئه می‌کند. (سه مورد) ۰/۷۵ ص ۷۰	۱/۵
۲۰	الف) دستی روی شانه‌ام نشست و فریادم را خواباند . برگشتم . پدرش بود . با همان هیکل و همان قیafe ، نیمه همان سیب اما سوخته‌تر و پلاسیده تر. (یک مورد) ۰/۲۵ ب) ۱- شاد شدن و لبخند زدن ۰/۲۵ ۲- خود را مقصرا دانستم ۰/۲۵ ج) سوخته‌تر و پلاسیده‌تر «بود» ، هیشکی «نیستم» ، مدیر کوفتی «هستم» ، این معلم «است» ، نواله ... «است». یک لبخند «بزنده» ، نیش «بزنده» (یک مورد) ۰/۲۵ د) ۱- کاربرد زبان محاوره و اصطلاحات عامیانه مانند: مرده‌شور تون بیره . هیشکی ، می‌گید، حیفتون نیومد. از تن این مرد خون میره ۲- کوتاهی و سادگی جملات ۳- به کاربردن کنایه و ضرب المثل (موجود در متن) ۴- طنز موجود در متن مانند: مدیر کوفتی (دو مورد) ۰/۵ ص ۷۴	۱/۵
۲۱	بخش انتخابی: به علت اشتغال اهل قلم به روزنامه نویسی ۰/۲۵ و موضوعات دیگر ۰/۲۵ ص ۲۰	۰/۵
۲۲	۱- اغلب شاعران صرف‌آبه محتوا گرایش داشتند. ۲- برخی شاعران تسلط کافی برای ادبیات کهن نداشتند. ۳- شاعران برای آگاهسازی مردم و انتشار آثار در روزنامه‌های‌گزیر بودند به شتاب شعر بسرایند. (دو مورد) ۰/۵ ص ۴۳	۰/۵
۲۳	« لا فَزْ سُخْنَ جُذْرَتَ وَنَ زَدَ / آن خِشْتَ بُ وَدَ كِبُرَتَ وَنَ زَدَ » (۱) - - U / U - U - U / - - // - - وزن: « مفعول مفاعلن فعالن فعالن » ۰/۲۵ ص ۲۷ وزن: « مستفعل فاعلات فعالن لُن » ۰/۲۵ ص ۲۷	۰/۵
	ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم	

ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۱۵	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu	دانش آموزان روزانه سراسرکشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۲۴	الف) تضمین ۰/۲۵ ص ۳۳ ب) تلمیح ۰/۲۵ ص ۳۱	۰/۵
۲۵	۱- نوید پیروزی انقلاب اسلامی ۲- مفهوم ایثار ، فدایکاری و شهادت در راه انقلاب اسلامی ۳- اشاره به دستاوردهای ارزشمند انقلاب ۴- مقایسه اوضاع جامعه سیاسی - اجتماعی قبل و بعد از انقلاب و ترسیم فضای مطلوب جامعه در سایه انقلاب اسلامی . «دو مورد» ۰/۲۵ ص ۷۸	۰/۵
۲۶	الف) داستان ۰/۲۵ ص ۷۴ ب) در برگیرنده داستان زندگی زری و یوسف). اوضاع اجتماعی مردم فارسی در خلال جنگ جهانی دوم) ۰/۲۵ ص ۷۴	۰/۵
۲۷	الف) قیصر امین پور ۰/۲۵ ص ۷۷ ب) حسن مقدم ۰/۲۵ ص ۷۳	۰/۵
۲۸	۱- وقوع جنگ تحملی ۲- دفاع مقدس از وطن ۳- فرهنگ ایثار ۴- استقبال از شهادت ۵- اعتقادات دینی شیعی ۶- مقاومت هشت ساله مردم در جنگ تحملی (دو مورد) ۰/۵ ص ۸۰	۰/۵
۲۹	روح حماسه و عرفان در شعر این دوره آشکار است . در حماسه، بعد زمینی غلبه دارد و در عرفان بعد آسمانی. ۰/۵ ص ۱۰۰	۰/۵
۳۰	الف) زبانی ۰/۲۵ ص ۹۹ ب) ادبی ۰/۲۵ ص ۹۹	۰/۵
۳۱	درج هن گا / می ب گویم / من ۰/۲۵ ؛ فاعلاتن فاعلاتن فع ۰/۲۵ ص ۱۱۰	۰/۵
۳۲	حس آمیزی ۰/۲۵ ص ۱۱۳ رنگین سخنان ۰/۲۵ ص ۱۱۳	۰/۵
۳۳	حسن تعليل « ۰/۲۵ » دليل خونين بودن برگ و گل برگ های غنچه و گل ، پاک کردن اشک خونین بلبل است . « دليلی هنری ، اما غير واقعی و خیالی است که مخاطب را قانع می سازد . ۰/۲۵ ص ۱۱۲	۰/۵
۳۴	« ب » ۰/۲۵ بیان مطلب در هر دو مصراع مستقل است . به نحوی که مصروف دوم معادل و مصادق مصراع اول است. بر پایه « تشبیه » است ؛ همانطوری که فکر شنبه جمعه اطفال را خراب می کند . اندیشه فردا نیز خوشی امروز را خراب می کند . (یک دلیل کافی است) ۰/۲۵ ص ۱۱۴	۰/۵
۳۵	مستزاد ، ۰/۲۵ از مصراع های کوتاه و بلند ساخته شده است . ۰/۲۵ ص ۱۰۶	۰/۵
۳۶	بحر رجز ۰/۲۵ مثمن سالم ۰/۲۵ ص ۱۰۷	۰/۵
۲۴	جمع " دربخش نقد و تحلیل ، نظر همکاران محترم صائب است "	۰/۵